

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Nagyobb és kisebb betűkért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseket a kiadó szerint jutányos áron vetelnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Hajszja a törvény ellen.

Debreczen, szept. 18.

A klérikalís reakció nem tud s nem akar belenyugodni abba, hogy Magyarországnak is oly házasságkötési joga legyen, mint az európai művelt népeknek általában.

Különös előszeretettel játsza ki, revizios hadjáratában a királyi családot is, melyet úgy tüntet fel, mintha teljes gyűlölöje volna az új törvénynek. Micsoda kéj volna az Schlauchnak, Zichynek, Steinernek és micsoda töke a tömeggel szemben, ha rámutathatnának arra, hogy az apostoli király szentesítette ugyan kénytelenségből azt a törvényt, de nem a maga és hozzátartozói számára, mert a királyi család méltóságával és vallásos érületével ellenkezik, hogy polgári kötés szentségtelenítse meg házasságukat.

Mikor **Mária Dorottya** főhercegnőnek az orleansi herceggel való eljegyzésének híre legelőször felmerült, akkor azt hirdették, hogy a »legmagyarabb« főhercegnő esküvője nem Magyarországon, hanem Bécsben fog megtörténni, mert a királyi család nem akarja magát a polgári kötésnek alávetni. E hír annyiban valószínűnek látszott, mert közismeretű, hogy József főherceg családja a tulzó katholicizmusnak hódol s rokonszenvezik a Steiner püspök-féle engesztelhetlen ultramontán irányzattal.

Most már nagyobb, merészebbet gondolnak ki.

Két ultraklérikalís lap egy magyar és egy német, a »Veszprémi Hirlap« és a bécsi »Vaterland« egyidejűleg közlik, hogy az esküvő mégis Budapesten fog végbemenni, de a jegyesek tisztán egyháziilag, megelőző polgári kötés nélkül fognak egybekelni.

E közlemény célzata világos. Egy láncszem ez az új házassági törvény ellen indított hajszában; s mert a tapasztalat azt igazolja, hogy az új rendkívülön bevált, a nép nyugodtan fogadja, ellene sehogy sem akar forradalom támadni a néppárt iszonyatos erőfeszítései s bűnös izgatásai után sem, s hogy a vallásügyi törvény miatt sem omlott össze egyetlen meglevő felekezet sem, sőt az átmenettel járó rázkódtatások is jelentéktelenek: most ismét a régi módhoz fordul a fanatikusok gárdája s az alkotmányos király által szentesített új törvény ellen nem irtózik az alkotmányos királyt és családját használni fel s felséges és fenséges nevüket belekeverni a pártpolitika küzdelmeibe.

Vizsgáljuk meg e kérdést közelebbről.

Az a kérdés veleje vonatkozik-e a királyi családra a magyar házassági törvény, az 1894. évi 31. törvényezik; kötelesek-e tehát tagjai, ha e törvényhatályának területén lépnek házasságra, alávetni magukat a törvény ama rendelkezésének, hogy az egyházi esketés előtt polgári tisztviselő előtt kössék meg a házasságot?

Tudjuk, hogy **Polónyi Géza** képviselő a jelen törvénynek, mint javaslatnak képviselőházi tárgyalásakor fölvetette ezt a dolgot s ide vonatkozólag tekintettel az 1723. II. törvényezikből származható bonyodalomra, törvényhozási rendezést kívánt, mert — mint mondá — most már más lesz Ausztriában a házassági jog, mint Magyarországon s **Szilágyi Dezső** akkori igazságügyminiszter meg is ígérte a javaslat betervezését.

Egy másik felfogás szerint pedig azért nem kötelezi a királyi házat a mi házassági törvényünk, mert tagjai külön magánjogi szabályok a fejedelmi magánjog szabályai alatt állanak, az általános magánjog rendelkezései reájuk nézve csak annyiban irányadók, a mennyiben a fejedelmi magánjog szabályaival összeegyeztethetők.

Nézetem szerint, melyet annak idején hirlapilag is kifejtettem, s melyhez azóta mások nézetei is járultak, pl. a »Budapesti Hirlap« 1894-ik január 10-ik vezércikke, a megoldás nem mondható nehéznek.

Az uralkodó család éppen a pragmatika szankciójából kifolyólag két független állam uralkodó családja lévén, tagjai egyidejűleg magyar és osztrák állampolgárok is, tehát az osztrák állam területén a magyar állam magán, közelebbéről házassági jogának vannak alávetve. Az itt nevezett magán okok alól csak közjogi törvények s szabályok alapján lehetnek felmentve, — a közjog a magánjogot megelőzi. Az uralkodóház külön törvényei, illetve statutumai szintén csak közjogi szempontból való eltéréseket engednek s engedhetnek meg. Ezek az eltérések azonban vagy — és perjogi természetűek. Már a házassági jogi alapkérdést országos törvény rendelzi, a pragmatika szankció.

A házasságkötés alakját illetőleg külön intézkedésre eddig nem volt szükség. Magyarországon a róm. kath. egyházjog, Ausztriában az ezzel majdnem teljesen összhangzó osztrák polgári törvénykönyv volt az uralkodó.

Midőn Magyarországon új házasságkötési törvényt hoztak s az eddig érvényes egyházi jogokat állami szempontból hatályon kívül helyezték: ezzel oly törvényt alkottak, mely Magyarország egész területére s az ott lakó, illetőleg ott házasságra lépő minden személyre nézve hatályos s amely fontosságát, politikai hatását tekintve legalább is annyira köz-, mint magánjogi törvény, már pedig országos közjogi törvényt az uralkodóház családi törvényhozása meg nem változtathat.

E törvény 113. § a világosan kimondja, hogy: »a házasság érvényesítésére alaki kellei tekintetében a házasságkötés idejében s helyén fenálló törvények szerint itélendő meg«. Holott a házassági alakszerűsége nem pusztán magánjogi, hanem közjogi követelmények is.

Az eddig e tekintetben uralkodott jogszabályokat a 148. § hatályon kívül helyezi, tehát Magyarország területére nézve a fejedelmi magánjog által netán megállapított kivételeket is. Ubi lex non distinguit, nec nostrum est distinguere. Ha a törvényhozás a fejedelmi családra külön szabályzatot akart volna alkotni, vagy alkotását megengedni, azt kifejezetten megtehetné, mint ahogy a házassági ügyre vonatkozó nemzeti szerződésekre nézve ezt határozottan kiemeli.

Eszerint ha az uralkodó család tagjai Magyarországon tisztán egyháziilag lépneek házasságra, akkor érvénytelen volna ez a házasság, s a belőle származó maradékok az 1723. II. tczikk követelményeinek meg nem felelő, trónöröklésre képtelenek lennének.

Az uralkodóháznak ama sokat emlegetett külön magánjog, melynek alkotmányos érvényét különben nehezen lehetne beigazolni, e ténynyel szemben nem segít.

Ha ellenben királyi házunk tagjai mint egyuttal az osztrák császári háznak is tagjai, Ausztriában lépnek házasságra: abban az esetben az osztrák házassági, illetve az ott teljes alkotmányos érvényű császári, házi törvények az irányadók.

Ebből aztán önként következik, — hogy **Mária Dorottya** főhercegnőnek Magyarország területén kötendő házassága csak úgy lesz jogérvényes, ha az 1894: 31. tczikk 28. § követelményeinek megfelel s azt a róm. kath. papot,

legyen bár maga a hercegprimás, ki előzetes polgári kötés nélkül esketné össze a fenséges jegyes párt, az idézett törvény ellen elkövetett vétség miatt 1000 koronáig kellene büntetni.

Ellenben, ha Ausztriában, pl. amint hirtelven volt, Schönbrunban kelnek össze abban az esetben tisztán egyházi házasságra kell lépniök, mert az Ausztriában divó szükségbeli polgári házasság föltételei nem forognak len.

Ő felsége azzal a záradékkal szentesítette, esküjéhez híven, az 1894: 31. tcziket, — hogy azt mind maga megtartja, mind mások által megtartatja. A «mások» alatt Mária Dorottya s ha idejő esküdni, az orleansi herceg is értendő.

A királyi szentesítés és eskü szavai nem oly ingó-bingó dolgok, hogy a klerikális fondorlatok szellője keltetthesse s atyai jó királyunk s a mi rajongva szeretett József főhercegünk sem törvénytörtést el nem fognak követni, sem egy kétes érvényű házasság bizonytalanságait nem fogják bevinni akarni a Habsburg-Lothringeni ház jövőjébe, — melyben az még előre nem látható bizonytalanságnak lehetne kuforrása. De bizonyára kormányunk is felemelné ily kísérlet ellen tiltakozó szavát s ha meg nem akadályozhatná, inkább lemondana.

Minden igaz magyar szív őszinte lélekkel kívánna boldogságot a bájos főhercegnőnek, ha hazánk fővárosában esküdnék; de alkotmányos magyar szív törvénytörtés árán nem kívánja ezt. — Ha József főherceg és a bájos ara vallási érzelmeikkel a polgári kötés összeegyeztethetőnek nem tartják, oly kivételes helyzetben vannak a halandók között, hogy vallási érzelmeik összes követelményeinek eleget tehetnek, — Ausztria fővárosában. A hü magyar nép áldása oda is elkíséri őket. **Dr. B. B.**

A „DEBRECZEN” TÁRZAJA.

A fehér sas.*)

Hej, lengyelek vitézei,
Építetek fészket neki.
Nezzétek a tollát hányja,
Mindegyik toll egy-egy máglya.

Hej, lengyelek szép szüzei,
Építetek fészket neki.
Hadd pihenjen jó melegbe,
A ti forró szívetekbe.

Érzitek a föld megindul,
Hősök kelnek ki a sírbul.
Dombrowszkiak, Klopiczkiek,
Az érekaru Dembinszkiek.

Bem apó is ott áll köztük,
Nem is köztük de előttük,
Úgy tekintenek az égbe,
A fehér sas ünnepe.

A szívárványt l tjátok-e?
Hát az, hogy mi: tudjátok-e?
Szabadságot az is ójja,
Az egy nemzet lobogója.

Koscinsko a kohón állj
Miként egy félisten, úgy áll.
Kezében van a kaszája,
Egyenesre kalapálja.

*) A nemrég elhunyt jeles költő hagyatékából.

A nemzetközi gazdakongresszus.

Tegnap ült össze a gazdakongresszus; tárgya fontos, a gabona árhanatlásának okát kideríteni és azokról az eszközökről tanácskozni, melyek e hanyatláson segíthetnének.

Az árhanatlas okait hivatalosan körvonalozni nem fogják, a segítséget sem találják meg, jóslói tehetség nélkül biztosak lehetünk az igazságokról.

A gazdakongresszus mégis fontos mozganat a millennárius ténykedések között.

Egyáltalában örömmel telik el a magyar szív anuak láttára, hogy végre-valahára a művelt külföld tudomást vesz rólunk.

Ejönnek velünk tanácskozni, az idegen államok hivatalos küldötteket küldenek ide számot kezdünk tenni a polgárosodott nemzetek társaságában; egy ezredévig éltünk, — küzdöttünk, szenvedtünk, hazánk nagy volt, mivel és később önhibájából rabigába esett, hátramaradottá lett, de a szabadság fénye bevilágítja középkoros intézményeinket és megfiatalodva törtünk előre a szabadság terén, miglen elértük azt, hogy a mivel világban meg van jelelve számunkra a hely.

Állami létünket a küldöttek el nem ismerhetik; nem ismerhető el az, mi csak csekély részben létezik, egy nemzet nem alkothat államot függetlenség nélkül; oly ország, mely nem független, állam nem lehet, de ismeri a külföld, hogy velünk számolni kell velünk vitatkozni érdemes, hasznos, szükséges, ez nagy lépés, mely ezredéves ünneplésünkől jobban fennmarad, mint a fény, mint a pompa, mint a látványosság halmaza.

Magyar hazánkra nézve a gazdakongresszus igen fontos.

Ha a napszámó-okat is beleszámítjuk, (ismételtem, mit többször megírtam, hogy) 13 millió 343 ezer lélek el az őstermelésből, mely 5 millió 716 ezer kereső és a többi eltartott

Minde átés, ugy reng, ugy sir,
Hogy föl nyílik az a mély sir,
Mit egy romlott század ásott,
Temetni a szabadságot.

Hol van a terített asztal,
Melyet egy világ magasztal,
Hol Miczkievicz dala mellett
Láttuk el a vendégszerget?

Édes hangu lengyel lányok,
Hazátokat siratjátok!
Rózsátok hervad a gyászról,
Lábatok nem vérbe' gázol.

Lengyel fiuk, lengyel lányok,
A fehér sas meglássátok,
Visszatér még közibetek —
Szívetek legyen a fészkek.

Komócsy József.

A baba.

Irta: Vértessy Gyula.

(Folyt. és vége).

— De szunyognak se kell lenni!

A kis mama kiabál az ágyból, hogy az ő kis ura nem szunyog és hogy a mama hagyjon neki békét, különben kikel az ágyból; a kis ur ijedten szalad az ágyhoz, hogy valahogy az asszonyka meg ne valósítsa a fenyegetését, a baba ordít, nem tudni a székfűtheától-e vagy egyre erősítgeti, hogy nem szabad neki theát adni.

— De a madám jobban tudja.

Hazánk lakosságának 76 és fél százaléka, tehát mezőgazdaságból, őstermelésből él.

A kérdés, hogy ez helyes állapot-e? vagy egészséges állapot-e? e kérdés mereven néz azok szemébe, kik dolgozni és nemcsak beszélni szoktak a haza javáért.

De legyen ez helyes vagy helytelen, a tény csak tény marad addig, míg hazánk vissza nem nyeri önrendelkezési jogát és nem intézheti közzgazdasági ügyeit saját érdekei szerint.

Nekünk e ténnyel számolni kell és ha szívünkön hordozzuk a magyar nép jólétét; addig is, míg e tényen változtatni bírunk, keresnünk kell az árhanatlas okait és a védő fegyvereket, de a mint ez okokat keressük, önkénytelenül is elménk ele áll a nagy nemzeti igazság, függetlenség, önrendelkezési képesség elkerülhetlen megszerzése.

Az ipar, mely felhasználja nyersterméneinket s az iparos állam, mely elfogyasztja vagy megveszi gabonánkat, olcsón akar a földolgozandó nyersterményekhez jutni, olcsón akar kenyeret enni.

Ez érdek jogosult, de jogosult a nyers-termelő államok védekezése is, és százszerosan jogosult a miénk, kik a nyerstermények árait lenyomó államok egyikével szánalmas vámközösségben élünk.

Egy orosz hivatalos küldött, ki orosz létére nevem emléken fellelkesedve szorongatta kezemet, önként így nyilatkozott: »Nekünk, Orosz- és Magyarországnak, mint nyers-termelőknél, bár versenytársak lehetünk, egyforma érdekeink vannak; de az osztráke a miénkkel homlokegyenest ellenkezik.«

Az orosz hivatalos küldött magától belátja azt, mit a mi hivatalos világunk, ha belát is, okosabbnak véli be nem vallani.

Az orosz küldöttnek igaza van, az osztrák érdek elletetes a miénkkel és mert ilyen, a közös vámtérület kizárja a védekezés lehetőségét.

Összegyülünk, hogy megtaláljuk a gabona árak hanyatlásának okait, és ha megtalálnók,

— Az én apám, aki orvos volt, jobban tudja.

— Én csak a madámra hallgok.

— Megölöd az unokámat! Csak azért, hogy én ne gyönyörködhessem benne.

— Nem hagyhatom éhen ha'ni, ahogy a mama akarná, csakhogy nekem ne legyen fiam...

A dolog vége az lett, hogy az ételek érintetlenül kerültek le az asztalról, közben pedig érkezett a három óra és szegény sógor mehetett a hivatalba éhessen ugyan, de legalább álmosan is.

Távazása alkalmából a legőszintébb részvételem fejeztem ki apasági állapota fölött, egyszersmind becses tudomására hoztam, hogy miután az új törvény értelmében nyolcz nap alatt be kell jelenteni a babákat, egy pár nap pedig kell hozzá, míg az ember elvégzi ezt a históriát — hát jó lesz utána nézni.

— Mit egy pár nap? No hiszen gyámoltalan ember lehet az, a ki egy félóra alatt el nem tudja végezni a dolgát az anyakönyvvezetővel!

Nem szóltam semmit, csak mosolyogtam magamban.

Másnap dalben szörnyű bosszusan érkezik haza a sógorom.

— Mi lett?

— Egész délelőtt ott ácsorogtam az anyakönyvvezetői hivatalban és nem juthattam be.

— Türelem bejelentést terem. Csak tessék várni

kérdem, mi magyarok bírnánk magunkon segíteni?

Nem bírnánk, mert megvannak kötelességeink; eszünk belátja az igazságot, lelkünk érzi a honfiai kötelességérzetet, szívünkben lángol az a honszeretet, mely fentartá nemzetünket egy ezredéven át — és mégis tehetetlenek vagyunk, mert földadatuk önrendelkezési jogunkat!

A gabonatermelő országok közt magyar hazánk az ötödik helyen áll, megelőzik az Egyesült-Államok, Franciaország, Kelet-India és európai Oroszország.

A világ gabonatermelése, egyes évek rosszabb terméseit nem tekintve, rohamosan emelkedik évről-évre.

1873-ban mindössze termett (a statisztikai évkönyv szerint) 14.076 millió hektoliter buza; 1890-ben már 52.163 termet; és ez szám körül azóta csekély különbségekkel meg is marad a termés.

Vannak, kik azt állítják, hogy a buzaszükséglet és a népszaporodás lépést tartanak a buzatermelés rohamos növekedésével, de ez csak tévedés, melyet a statisztika azonnal megczafol, mert 17 év alatt a népszaporodás nem volt 370 százalék, bár jól lehet, a buzafogyasztók száma szaporodott egyrészt az emberi haladás, másrészt az áresés következtében.

1873-ban még 14 forint 76 kr volt kvintálonként a buza ára Budapesten, ma pedig már fele sem.

Ez árhanatlás a magyar gazdak jóvödelméből egy évben 380—400 millió forintot vesz el.

Nem akarok a kongresszus vitaközösségének elebe vágni; csak a magyar mezőgazdát igyekszem felrázni, rámutva az ügy óriási fontosságára.

Oly termelést üzünk főképp, melynek összessége a világon megnégyeseredett 17 év alatt.

Pegig az Egyesült-Államok területének csak két százaléka jut a buzáknak, míg nálunk

a learatott területek hatvannégy százaléka termel kenyérterméket.

Gondolkozzék ezen a mezőgazda; és be fogja látni, mily helyesen teszi az a párt, melynek érdemtelően elnöke vagyok, ha a magyar nép, a magyar mezőgazda és a magyar iparos megélhetésével nagyon sohat foglalkozik.

Csak jólétet élvező ember lehet független a társadalomban; csak jólétben élő nemzet vonzhat magához idegen nyelvű nemzetségeket, és lehet képes mostoha viszonyaink közt is kivívni hazánk legszentebb jogát, a függetlenséget!

Kossuth Ferencz.

A „Nagyvárad“-nak.

A Nagyvárad tegnap este ide érkezett száma a szenzáció hiénái által legujabban teremtett botrányba, melyet egyik helybeli lap és a „Nagyvárad“ is az „érettségi vizsga örüllje“ hangzatos cím alatt publikál, jónak látta az én nevémet is belekevernü, úgy adván elő a soha meg nem történt esetet, mintha H. F. (a „Nv.“ Lengyelnek mondja) az én üldözésem miatt örült volna meg; hogy én lettem volna az, a ki azt a szerencsétlen ifjút következetesen s most már véglegesen elbuktattam.

Addig is, míg a kétségtelenül rossz hiszemű és rossz akaratu czikk szerzője ellen a törvényes megtorlás terére léphetek, az igazság érdekében a következőket kell kijelentennem:

H. F. nekem soha tanítványom nem volt; én őt a mostani érettségi vizsgálat előtt soha nem láttam; soha meg nem buktattam — mert hisz a mostani vizsgálaton is az én tárgyból, a német nyelvből, elégséges osztályzatot kapott.

hogy annak kelljen majd a halálesetet bejelenteni.

A nyolczadik napon az én szelid, poétikus lelkű sógorom, egy huzárörmestert megszerényítő káromkodás-koszoru kíséretében érkezett haza.

— Végre bejutottam! Vagy husz apának letapostam a tyukszemét, ugyanannyival névjegyet cseréltem; oldalba lököttem vagy száz ember, oldalba löktem vagy kétszázat s így azután bejutottam. S míg egy nagy bajszu, vörös ember olvasta a házassági bizonyítványomat, egészen boldognak kezdtem magam érezni, hogy végre eljutottam az ígért földéremre. S mi történik? Szó nélkül visszaadja a bizonyítványomat és így szól:

— Ez nem elég! Tessék igazolni, hogy ön valóban az a férj és, hogy ön az a férj, a ki most apa lett. Szóval bizonyítsa be, hogy ön annak a gyermeknek az apja, a kit be akar jeletemi.

— Bizonyítsam be, hogy én vagyok az apja! — ordítottam fel kétségbeesetten — de hiszen ki lenne olyan örült, hogy bejelentse, hogy gyermeke van neki, ha nem lenne!

— Sajnálom uram, — de a törvény, törvény!

A sógor azután kijelentette, hogy nem bánja ha becsukják is, de ő többet oda nem megy.

Délutánra azután szerveztem egy bejelentési bandát. Felkerestem négy jó barátomat, kitűnő krakeler legény valamennyi, beszereztem hat pompás angol boxert, a sógorommal ösz-

Hogy a tények ilyen állapota mellett hogyan jutok én ahoz, hogy a Nagyvárad nevémet odavesse a közmegebotránkozás marcangoló fogai közé: azt — igazán — még csak elképzelni sem tudom.

Hogy pedig tisztelt laptársunkat, a „Nagyvárad“-ot még inkább meggyőzzem közleményének alaptalan voltáról, alább egész terjedelmében közlöm Nt. Joó István urnak, az érettségi vizsgálatok ez idei elnökének, ugyanezen ügyben tett hivatalos nyilatkozatát.

Debreczen, 1896. szept. 17.

Dr. Nagy Zsigmond

ev. ref. főiskolai tanár,
a „Debreczeni“ felelős szerkesztője.

Mi az igazság?

— A Debreczeni Hirlap kirohanásához. —

Debreczen, szept. 17.

A debreczeni ev. ref. főgimnáziumban e hó 8—12 s majd 15. és 16. napján tartott írásbeli és szóbeli érettségi vizsgálat Hengye Frigyes nevű ifju esetéből kifolyólag a helyi lapok által részint csak felemlítve, részint bírálat tárgyává tetetett. Miután főleg a D. H. közleménye nem felel meg a tárgyi igazságnak és különben is erős sértéseket foglal magában oly testületre nézve, mely azokra rá nem szolgált, kötelességemnek tartom az igazságot a maga teljes mivoltában előadni s a rosszul értesült reportertől a nagy közönséghez felebbezni.

Hengye Frigyes úgy van felütitve, mintha a debreczeni főgimnázium növendéke volt volna s azért a főgimnázium tanárkara kap meg nem érdemelt, sőt nagyon is sértő leckét, holott amaz ifju a debreczeni főgimnáziumnak egy péczig sem volt tanítványa s így ez nem felelős azért, hogy az nagy késztetlensége és tudatlansága daczára az érettségi vizsgálatig jutott.

Az írásbeli érettségi vizsgán pedig a szerencsétlen azért bukott meg, mert két dolgot az érettségi vizsgáló bizottság ítélete szerint teljesen rossz volt, tehát elégtelen osztályzatot érdemelt, sőt egyik matematikai tétel kidolgozásához hozzá sem fogott.

Hasonló gyöngé dolgozatokat adtak be ama többi ifjak is, kik az írásbeli érettségi

szeszedtem a keresztlő levelétől kezdve összes iskolai bizonyítványait, adókönyveit, kifizetett számláit, lóvasuti jegyeit, fotografiáit, egy csomó neki címzett levelet s más efféle, az apai személyazonosság igazolásához mulhatatlanul szükséges holmokat, azután hatan betörtünk a hivatalba.

A hat boxer kitűnően működött, az apák gyászkarát zengtek sajgó oldalbordákkal, mint hullá a hullá veszt az apa s mi a sebesülteken at bevonultunk a szentélybe.

A nagy bajszu vörös ur végig nézte az összes iskolai bizonyítványokat, adókönyveket számlákat, lóvasuti jegyeket, fotografiákat s leveleket, melyek csodálatos felfogás szerio, mind azt bizonyították, hogy a sógor valójában apja a fiának — ráadásul mi tőlünk is megkérdezte, hogy az az ur, a ki ott áll előtte, valóban apja e fiának s mintán mindezeket tudomásul vette, kegyeskedett végre őt bejegyezni és kijelenteni polgári apának...

Nem, nem akarok apa leoni! Ha már a kezdet is ennyi bajjal jár! Pedig az a kis jószág olyan szépen tud nézni apró, barna szemével!

Es tudja isten, mióta meg van, a leglegényesebb kávéházi idiópások közben is haza-haza száll a gondolatom, ahoz a kis siró jószaghoz — és elgondolom, hogy mégis nagy gyönyörűsége lehet az az életnek — de persze csak a bejelentés után.

*** Szüreti ünnepély.** Az iparos ifjuság önképző egyeslete szeptember 20-án, vasárnap este a nagyterdei „Dobos” mulatóban szavallattal, nemzetközi zóna postával, és tánczcsal egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. A nagyterem szőlős és gyümölcsös kertté lesz átalakítva, melyben 26 jelmezes pástor leány, és 26 jelmezes pástor őrzi a termést. A teremben lesz felállítva 2 község-háza és 2 börtön a gyümölcs és szőlőlövajok számára. Lopni mindenkinek szabad, de a kit rajtacsipnek, azt a pástorok a község házába viszik, a hol a bírók, törvénybírák, esküdtek megbírságolják őket. Az ünnepség legérdekesebb alakja a kisbíró lesz, aki dobzó mellett adja tudtára annak, akit illet az érdemes községi előjáróság határozatait.

*** Három billikom.** Három pazar pompájú arany billikomot készített a magyar kormány a Vaskapu ünnepélyes megnyitása alkalmára királyunk és királyi vendégei részére. A serlegek igazi királyi pompában, a régi erdélyi stílusban készültek. Az egyik oldalon a honalapítás, a másikon pedig a Vaskapu megnyitása van remek kivitelben feltüntetve. A billikom eleje és hátulja aranybetűs relief véssel a „Berlini szerződés”-t tünteti elő. Közép lapján pompás gyöngyökkel kirakott emailrozásban a nyolcz nagyhatalom címere hirdeti a berlini szerződés erősségét. Az egész fölött a billikomok fedelén négy angyal áll, ugyancsak gyöngyökkel kirakva, vörös zománcban a magyar koronát tartva. Minden egyes serleg másfél kilogramm nehez, tiszta szinarany. — A három serleg a megnyitás után a nemzeti muzeumba kerül.

*** Hányat lép egy levélhordó naponként?** Ezt a kérdést döntötték el egy Rodstock-fele lépésmérővel. Hat rendszeres szolgálati napon a lépésmérő 46,895—53,660 métert marta ott, átlag tehát 51,900-at, vagyis kerekszámban 52,000 lépést. Esti szolgálattal együtt 58,500 lépés volt az eredmény, egy fél szolgálati napon pedig 29,800. Ha már most egy lépést 0,8 méternek veszünk és 7500 méter egy mértföld, akkor egy szegény levélhordó kerek 42,009 métert, vagyis 55 német mértföldet tesz naponként. Bizony megerősítés ez azért a sovány fizetésért, a melyet egy levélhordó kap.

Táviratok.

Országos ügyvédgyűlés.

Budapest, szept. 18. (A »Debr.« ered. táv.) Az országos ügyvédi kongresszus ma vette kezdetét óriási érdeklődés mellett. A tanácskozás kezdetén üdvözlő és hódoló táviratot küldöttek a királyhoz, a melyben a hazánk ezredéves ünnepén egybegyűlt ügyvédgyűlés a legmélyebb hódolattal és lelkésültséggel ad kifejezést a császári és ap. kir. felsége iránt érzett törhetlen hűségének és ragaszkodásának, — valamint ama forró óhajának, hogy a Mindenható óvjá, védjé és áldja meg ő felségét. Azután az ügyvédi nyugdíj és segélyezés ügye került napirendre.

A békekongresszus.

Budapest, szept. 18. (A »Debr.« ered. táv.) A békekongresszus ma d. e. folytatta tanácskozásait, a melyen a napirendre tűzött tanácskozási tárgyak több pontját nagy érdeklődéssel folytatták.

Tűz egy szinelőadáson.

Budapest, szept. 18. (A »Debr.« ered. táv.) Constantinból távirják, hogy az ott tartózkodó olasz írók tiszteletére rendezett szinelőadáson tegnap este hirtelen tűz ütött ki a mely óriási pánikot okozott.

A közönség nagy tömegekben töltött a kijáratok felé, — minek folytán többen elájultak, sebesülés azonban nem történt. A tüzet gyorsan eloltották s ezt látva a közönség nyugodtan távozott.

A császár utazása.

Budapest, szept. 18. (A Debr. ered. táv.) Londonból távirják, hogy a császár utazását Edinburghba keddig elhalasztotta.

Bánffy a királynál.

Budapest, szept. 18. (A Debr. ered. táv.) Szabadelvű körökből kikerült megbízható értesülés szerint a király Bánffyt ma reggel nap külön kihallgatáson fogadja Bécsben, a hová a miniszterelnök már el is utazott. — Állítólag a hátralevő milleniumi ünnepségekkel függ össze a kihallgatás, azonban biztos forrásból merített értesülés szerint nagy politikai jelentősége van. Ugyanis a széles körben elterjedt hírek szerint most fog eldőlni, megkapja-e a kormány a király beleegyezését arra, hogy a képviselőházat október elején feloszlassák.

Budapest, szept. 18. (A Debreczen ered. táv.) Mint Bécsből telefonon jelentik, Bánffy Dezső br. miniszterelnök már meg is érkezett Bécsbe, hogy kihallgatásra jelentkezék a királynál.

Négy millió Manlicherre.

Budapest, szept. 18. (A »Debr.« ered. táv.) Politikai körökben elterjedt hírek szerint a képviselőház egyik jövő heti ülésén. Fejérváry br. egy törvényjavaslatban újabb négy milliót fog kérni a népfelkelőknek Manlicher-fegyverekkel leendő ellátására.

Irodalom és művészet.

»Kossuth hirlapja. Örömhírtünk olvasóinknak. Partunk nagy nevé vezére, Kossuth Ferenc összes tisztelőinek régi óhaját teljesíteni akarván, elhatározta, hogy f. év október 4-én kezdődőleg heti lapot ad ki, melynek felelős szerkesztőjeül Hentaller Lajos országgyűlési képviselőt, lapunknak is szeretett munkatársát nyerte meg. Hisszük, hogy városunk függetlenségi érzelmű polgárai tömegeken sietnek megrendelni a rendkívül olcsó áru s nagy értékű hirlapot, hogy így rendszeres és közvetlen szellemi érintkezésbe lépjenek a párunk érdemes vezérével. A Kossuth Ferenc által kibocsátott felhívás a következőleg hangzik:

„KOSSUTH HIRLAPJA.”

Magyar hazánk ereje abban az osztályban van, mely dolgozik, termel, iparkodik; reggel korán kel, este faradtan fekszik és ideje pihenni, hirlapot olvasni csak egyszer egy héten van.

Ez osztály romlatlan; a közszellem lecsúszedése nem érintette; szeretni tud még hazát és családot; lelkesedni tud még; vannak még eszményképek egyszerű, egyenes, becsületes szívében.

Ez osztály százezrei virágokat szórnak utamba, valahányszor közibük megyek; — könyves szemekkel szorítják meg kezemet; szeretnek, mert öröklött nevem lelkükben egy emlék, egy eszme; a szabadság, a függetlenség, a jólét, a honszerelm, az emberi hála eszméje.

Szabadságharcunk dicső korszakában ez osztály tudott vérezni névtelenül a hazáért; ez osztály küzd es küzdeni fog a jövőben a magyar függetlenségért!

Magyarország nem palotákban van, de ott van a szerény tűzhelyeknél, hol a hon-

szerelm nem lett egy üres szó és az anya mikor dadogni tanítja gyermekét, megtanítja egy névre is, mely lelkében össze van forrva a szabadság eszméjével.

Ez osztálylyal óhajtok én hetenként, érintkezni.

Pártom kivánságának engedek, de szívem vonalmát is követem, mikor megindítom lapomat, mely folytonos kapocs lesz köztem és azok között, kik engem, mint a távból hazatérő testvért forró szeretettel fogadtak.

Lapom a tiszta függetlenségi és 48-as párt elveit fogja változatlanul fentartani és hirdetni.

E párt oly közel állott atyámhoz, a magyar nép atyjához, hogy beállhattam soraiba, atyám emléket és tanait hiven és szeretettel ápolva lelkemben.

Egyedül az inkompatibilitás elvét temetem el a kedves halottal, minden más elve újra él bennem, újra él abban a pártban, melyhez tartozom.

Belephettem e pártba a nélkül hogy hűtlenné lettem volna negyvennégyévre terjedő hontalanságom elveihez mert mesterem és atyám is azt tanítá, hogy lehet, szabad és kell is megpróbálni azt, hogy kivivható-e hazánk önállósága és függetlensége békés és törvényes eszközökkel?

Lapom tehát Magyarország állami önállósága és függetlenségéért fog küzdeni, követelni fogja a függetlenség minden kezeit, az önálló külügyet, pénzügyet, hadügyet, vámkereskedelmi és bank ügyet.

A szabadság elvesztését, a függetlenség elkobzását úgy tekintik az emberek, mint a bűnösök büntetését; és ami egyeseknek büntetést, nem lehet üdvös egy nemzetre nézve, mely nem más, mint az egyesek összessége.

Senki se tűri azt, ha hazánál szomszédja parancsol, egy nemzet sem tűrheti.

Szabadság, haladás, jólét, önállóság, függetlenség politikai és anyagi téren; ez eszmék fejezik ki lapomnak célját.

Semmit személyes érdekből, minden a közérdekért, mindent az elvekért és az elvek ellen; becsületes egyenesség, nyílt járás és egyenes uton következetesség, tisztesség, törhetetlen munkásság, erély és elhatározás; — ez eszmék fejezik ki lapomnak célját.

A ki hisz a haza jövőjében, hisz elveinkben, bizik irányunk helyességében, lépjen a lap utján szellemi viszonyba velem.

Egyszer egy héten fogunk egymással érintkezni de úgy, mint magyar emberhez illik, kik biznak egymásban, biznak a haza jövőjében, a nemzet életében, a jognak és igazságnak diadalában.

Kossuth Ferenc,

kiadó tulajdonos lap vezér.

Kossuth Ferenc tisztelt Barátom és vezérem, lapjának a Kossuth Hirlapja szerkesztésére engem kért fel. E megtisztelő bizalmát örömmel fogadtam el, s öröm és lelkesedéssel fogok pártunk elnökének oldalán mellett küzdeni.

Elveinkhez hű voltam mindig, hű maradok ezután is, mert keblemben egy oltárt építettem, mely a haza függetlenségének mutatja be áldozatát.

Ennek az oltárnak vagyok és maradok én papja étem végéig.

Hentaller Lajos

felelős szerkesztő.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.
Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként, e. 10—12-ig.
A Gőnczy-egyesület „Otthona” a keresked. akad. palotájában

A Vaskapu megnyitása.

A jelen századnak egyik legnagyobb alkotása, az al-dunai Vaskapu-szoros szikláinak szétlérése, a királyi folyam medrének szabályozása, ez az óriási mű, mely újat nyit a tenger hatalmas hajóinak, — készen várja a megnyitás napját.

Es ez a nap egyike lesz nemcsak Európa, hanem az egész világ legnagyobb nemzetközi ünnepeinek, melyen koronás fők, nagy, hatalmas országok képviselői hajónak meg a mérnöki tudomány, a technika diadala előtt, mely akadályt nem ismerve, gránithegyeket zúz össze, lehatol a vizek fenekére s más ágyba lereli a világ egyik legnagyobb folyamának rohanó habjait.

A megnyitási ünnepség a magyar király és vendégei: a román és szerb király jelenlétében szeptember 26-án kezdődik s annak előkészületeiről a következőket jelenti tudósítónk:

A kereskedelemügyi miniszter a főudvarmesteri hivattalal egyetértőleg most már végleg megállapította a szeptember 26-án, a király és királyi vendégei jelenlétében megnyitandó vaskapui ünnepségekre meghívott vendégek névsorát. — A hivatalos meghívást egész terjedelmében a következőkben ismeretjük:

1. Ö császári és apostoli királyi felsége és kísérete, valamint ő fenégek és kíséreteik.
2. a) A szerb és román király ő felségei és kíséreteik.
 b) Az 1878. július 13-án kelt berlini egyezményen előjegyzett hatalmak (Bécsben székelő képviselői (Németország, Franciaország, Nagy-Británia, Orosz-, Orosz- és Törökország), valamint a legmagasabb udvarnál akkreditált román és szerb követek.
- c) A szerb és román kormányok, szorítottokva az illető szakminiszterekre.
3. a) A császári és királyi közös miniszterek.
 b) A belgrádi és bukaresti osztrák-magyar követek; a belgrádi, turn-severini és galatzi osztrák-magyar főkonzulok.
4. a) A császári és királyi osztrák kormány.
 b) Az osztrák birodalmi tanács mindkét házanak küldöttsége (10—10 taggal).
 5. a) A magyar kormány.
 b) A magyar országgyűlés mindkét házanak küldöttsége (25—25 taggal), azonfelül a horvát országgyűlés küldöttsége.
 c) A kereskedelemügyi miniszterium és a magyar királyi vasúti és hajózási felügyelőség.
 d) A csanádmezei román, kath. s a temesvári görög-keleti szerb, a karánsebesi görög-keleti román püspökök, valamint a lugosi gör. kath. püspök s mindezen püspökségek egyházmegyei kiküldötői. Végül a vármegyei felekezeteinek papsága.
 e) A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság; az I. cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társaság; a magyar országos hajós egyesület; a délnémet gőzhajózási részvénytársaság; a szerb hajózási társaság és a román monopol hajózási vállalat.
 f) A bel- és külföldi sajtó képviselői.
 g) Krassó—Szörényvármegye és a szomszédos, nevezetesen: Hunyad, Temesvár és Arad vármegyék fő- és alispánjai, az orsovai fősolgabíró és Orsova község bírája.
 h) Az ottani állami halóságok főnökei.
 i) A vaskapu szabályozási művezetőség és a vaskapu-szabályozási vállalat.
 j) A katonaság és a honvédség képviselői.

* Az egyes pontokba foglalt meghívottak névsora a következő:

A király kíséretében: gróf Paar és báró Bolfras főhadsegédek, gróf Hunyady főszertartásmester, gróf Wolkenstein főkonyhamester, 2 szárnysegéd, egy katonai irodai irodai törzstiszt és Pápay István, a királyi kabinet főnöke, v. Dill kapitány parancsértiszt, dr. Kerzl udvari sebész stb.

A román király és kísérete: 5 ur a suiteből és 3 hadsegéd.

A szerb király és kísérete: 4 ur a suiteből és 3 hadsegéd.
 József királyi herceg és kísérete, Vécsey báró főudvarmester és két szárnysegéde.

A diplomaták: gróf Eulenburg (német), Sir E. Monson (angol), gróf Nigra (olasz), Mr. Loze (frat. zia), gróf Benkensdorf (orosz), E. Ghika (román) és G. S. Simics (szerb), Wasiljevics orsovai szerb konzul, Sturdza Demeter román miniszterelnök és külügyminiszter, Nicolaás Misy román külügyminiszteri igazgató kíséretében, Stefan D. Popovic szerb pénzügyminiszter, Costa Radosavljevics szerb középítkezési miniszter.

A közös miniszterek: gróf Goluchowski külügyminiszter, kíséretében: gróf Szécsen osztályfőnök és Dóczy Lajos miniszteri tanácsos Krieghammer hadügyminiszter, kíséretében: báró Sterneck altengernagy és Kállay Benjáminiszter.

Az osztrák kormány: gróf Badeni miniszterelnök, gróf Walsersheimb honvédelmi miniszter, báró Gautsch közoktatásügyi miniszter, lovag Bilinszky pénzügyi, báró Glanz kereskedelmi, gróf Gleispach igazságügyi és lovag Gutenberg vasúti miniszter.

A magyar kormány: Bánffy Dezso báró, kíséretében: Tarkovich államtitkár, Jeszenszky Sándor oszt. tan. és Huszár Adolf kir. tan.; Perczel Dezso, Ghyezzy miniszteri fogalmazó kíséretében, Jósika Samu báró, Erdély Sándor Lukács László, Wassics Gyu a Fejérváry Géza báró, Dániel Ernő, akit Vörös László államtitkár, Csörgheő Gyula államtitkár, Gonda Béla miniszteri tanácsos, Ludvig Gyula az államvasutak elnökgazdátja és Kenessey Kálmán főfelügyelő kíséri.

Az osztrák birodalmi tanács két házanak a napokban meghatározandó 10—10 tagból álló küldöttsége, és a magyar országgyűlés mindkét házanak tagjai

A császári és királyi követek: Ehrenthal bukaresti osztrák-magyar követ, lovag Schiessl belgrádi osztrák-magyar követ. — A császári és királyi konzulok: C. Pauli belgrádi főkonzul, báró Cikanini palatzi osztrák-magyar konzul és báró Miske turn-severini főkonzul (Az orsovai török császári konzul a külügyminiszter értesítésére nem lett meghívva.)

A klerus: A csanádmezei római katolikus klerus Desseffy Sándor püspök, a temesvári görög-keleti szerb e. yház Zmejano-vics Gábor püspök, a karánsebesi görög-keleti román egyház Popea Miklós püspök, a lugosi görög-katolikus püspökség Popp Péter kápláni helynök, a református egyházkerület Kiss Áron püspök, az evangélikus egyházmegye Sárkány Sámuel püspök és végül a zsidó hitközségek elnöke és három kiküldöttje vezetése alatt.

Törvényhatóságok: Krassó—Szörény megye küldöttsége Jakabffy Imre főispán, Arad megye Fábrián László, Temesvár Molnár Viktor és Arad város Fábrián László főispánok vezetése alatt. — Hunyad megye és Versecz városa ugyancsak főispánjaik vezetése alatt. Az orsovai fősolgabíró és Orsova község küldöttsége Freyler Ignác bíró vezetése mellett.

A különböző hajózási társaságok, úgymint az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság és Dréni Ulmann Lajos udvari tanácsos, a magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság nevében gróf Széchenyi Pal, a délnémet gőzhajózási társaság megbízásából Fürstenberg Károly, a szerb gőzhajózási vállalat nevében Zsarkovich Demeter, végül a magyar hajósok országos egyesülete nevében Szolner Károly.

Katonaság: Waldstätten János báró tábornagy, Hoffmann Ágost altornagy, Reichhold Móricz altornagy, Conte Corti

Hugó tábornok és a VII. hadtest ezredesi. A honvédség részéről: Rehrml Emil altornagy és Klobucsár Viktor tábornok.

Végül meg lett hiva a fővárosi sajtó. A külföldiek közül: Novoje Wremja, St. Petersburgskaja Wjedomisti, Vidula, Ostjek, Srpska Zasztava, Voaitza Nationala, Tim-pul, Romanul, Epoca, Narodne Novine, Neue Freie, Die Presse, Fremdenblatt, N. W. Tagblatt, Extrablatt, Norddeutsche Allgemeine Zeitung, Berliner Tagblatt, Kölnische Zeitung, Münchener Allgemeiner Zeitung, Hamburgischer Correspondent, Leipziger Illustrirter Zeitung, ber Land und Meer, Le Temps, Journal de Debats. (Henri Brisquet), Figaro, Illustration, Times, Standard, Daily News, Morning Post, Illustrated London News stb.

A király szeptember 26-án az orsovai királyi erdészeti épületben fogadja a diplomáciai testületet, a ik után az európai dunai bizottság tagjai fogadják a királyt. Az európai dunai bizottság tagjai a következők:

Báró Miske turn-severini főkonzul és C. Pauli belgrádi főkonzul (osztrák-magyar); Caval; Guido Tessi olasz megbízott; dr. von Locker német megbízott; báró Cikanini galatzi osztrák-magyar megbízott konzul; C. Pailard Ducloux francia megbízott, tejhatalmi miniszter; Trotter Henrik alezredes, angol megbízott konzul; Peacovici román megbízott konzul; N. von Lodyrendee orosz megbízott konzul és Barian effendi török megbízott konzul.

Az ünnepségek rendezői a következők: Dániel Ernő miniszter; Csöke Ferenc osztálytanácsos; Náray Aladár miniszteri titkár; dr. Emich Gusztav miniszteri segédtitkár; Hazay István segédtitkár; Földváry József miniszteri fogalmazó; Árvy Pal miniszteri fogalmazó, dr. Procopius Béla segédfogalmazó, Mészáros József és Dániel Tibor fogalmazó gyakornokok; dr. Lers Vilmos és Miesek Endre miniszteri titkárok és Dániel Ferenc fősolgabíró.

Tudomány.

Huszár Gál élete és művei.

A »Debreceen« számára írta: **D. Nagy Sándor.**

(Folytatás.)

A püspök szívesen fogadja a küldöttséget, s igyekezett megmagyarázni neki, hogy ő mint kath. főpásztor, nem tűrheti az egyházi rendben benne nem lévő lelkészeket. Majd utasítja Zay Ferencz 1560. nov. 25-en, hogy kezeség mellett H. G.-t kibocsáttatja, de mivel az egyház és kath. vallás ilyen háborúgatója kánomi vizsgálat nélkül szónoki s papi hivatalt nem viselhet s H. orthodox főpap által nincs fölszentelve s így tőle a szentségek el sem fogadhatók; azért vitesse vizsgálóra Egerbe. Különben Verancsics a küldöttséget szóval is kerte, hogy e tekintetben ne gördítsenek akadályokat utjába, hogy ő szabadon megvizsgálhassa predikátorukat. Így tehát látni való, hogy Verancsics nagy kegyessége mellett mindenképen oda csavarta a dolgot, hogy H. G.-t minél előbb Egerbe viethesse, hol aztán a további teendőkről majd gondoskodott volna.

A küldöttség azonban a választ és utasítást nemcsak hogy el nem fogadja, de hátrózzottan kijelenti, hogy ők még uralkodójuk parancsára sem lesznek hóhérok s életük árán sem eresztek H.-t, »az eretneket« elvinni Kassáról.

A hatalmas Verancsicsot, ki a királyi támogatás bir okában ilyesmihez szokva nem volt, annyira meglepte e bator és határozott fellépés, hogy H. G.-t azon föltétel alatt, ha a polgárság és helyőrség kezeséget vállal és terítvényt állít ki, szabadon bocsátani ígérte, de egyúttal azt is követelte, hogy Kassán többé ne predikáljon, se szentségeket ne szolgáltasson, hanem ha újabb királyi rendelet követel, Egerbe küldjék.

A küldöttség már e feltételeket elfogadta, de nem ám a város közönsége, mely a terítvényt kiállítását egyenesen megtagadta. Együt-

tal pedig a városi tanács ujjal kéri Verancsicsot, hogy mivel más magyar pap a városban nincs és naponta sokan halnak meg gyónás és oltári szentség vétele nélkül, helyezze szabadlábra H. G.-t, olyformán, hogy továbbra is hitközségük maradjon.

Verancsics azonban ezt nem fogadta el, sőt mivel a küldöttség által ígért kezes nem érkezett meg, visszavonja engedelmét. Utasítja Zay Ferenczet, hogy Ferdinánd király újabb rendeletéig H. G.-t őrizet alatt tartsa.

S most már teljes erejéből újra azon munkál, hogy H. hozzá Egerbe vitessen, a mikor aztán terve valósuland, Kassa meg lett szabadítva az eretnek predikátortól s a reformáció ott gyökerében elfojtha. Felbivja tehát 1560. nov. 30-iki levelében Ferdinándot, hogy a tanácshoz és helyőrséghez küldendő levelében ezeknek hagyja meg H. G. Egerbe szállítását, egyszersmind nyugtassa meg őket, hogy az ő rendeletére a püspök szeliden bánik el vele s inkább meggyógyítani, mint elveszíteni fogja. De meg ezzel sem érte be Verancsics, hanem decz. 1-én pásztorlevelében tiltja meg a kassaiakat, hogy az eretnek pap tanítását hallgassák. Decz. 8-án pedig magához H. hoz is ir, kérvén őt, hogy hagyja magát Egerbe vinni, hol majd atyai bánásmódban részesülend s értekezhetnek nyugodtan.

Mint látható, minden utat, még az alakoskodást is megkísérti Verancsics, csak hogy kezére kerítse Egerben H. G.-t, hogy többé ne okozhasson neki de talán másnak se semmi bajt.

De Kassa és H. G. barátai újra megmozgattak mindent a szegény predikátor érdekében.

A mi meg azt illeti, hogy vajjon nem volt-e hatással H. G.-ra Verancsics atyai hangon tartott levele: határozott tény, hogy H. G. annyira ismerte már Verancsics atyáskodását, hogy inkább öhajtott — érte mindenre kész hívei körében — Kassán maradni, ha börtönbe is, mint menni Egerbe, hol ellensége önkényesen kiszolgáltatta volna magát.

Igy tehát — meg aztán mivel az újabb kérelmeknek s felterjesztéseknek sem lett kívánt eredménye, maradt H. továbbra is a fogházban. A nemesek és magyar katonák kérelmére megengedve Zay F., hogy H. a fogházban őt felkereső híveivel érintkezessen s nekik karácsony ünnepén predikálhasson. És a lelkeszükért mindenre kész kassai protestánsok tödültek a házhoz, hol H. karácsony első és második napján hirdeté nekik a ma született Krisztust, az igaz evangéliumi tanokat — s pedig utóljára. Igen, mert az események gyors egymásutánja a következő napon már határozott H. sorsa fölött, elszakítván őt a kassaiaktól örökre.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

szept. 17.

Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli súlyban — krig. 2. Óreg közép (páronként 300—400 kilogram súlyban) — krig. 3. Fiaiai nehéz (páronként 20 kgon felüli súlyban) 53½-54 krig. 4. Fiaiai közép páronként 251—320 klg. — súlyban 54—55 krig. 5. Fiaiai könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban 53½-54 kr. Közép pként 220—180 klg. fel-súlyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjed-súlyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 ki felüli súlyban 51—52 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő súlyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő súlyban 50—54 krig.

Sertés létszám 1896 szept. 15. napján volt készletben 4000 db. 1896. szept. hó 16-ik napján felhajtattott — drb. 1896 szept. 16-ik napján elszállított 299 db. 1896. évi szeptember hó 17-ik napjára maradt készletben 4701 db. A hízott sertés üzletirányzata — változatlan.

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: **Kalocsa Róza.**

(Folytatás.)

Sándor helyeslőleg bólintott fejével és elszánt arcczal indu't ki az ajtón. De a küszöbön állott Gusztika és mikor Sándor mellette el akart haladni, a leány megfogta a karját.

— Sándor, ne feledd a mivel édes anyádnak tartozol. Azt akarom mondani, hogy jó magadviseleti bizonyítványodat is tulajdonképpen neki köszönheted.

— Igazad van, Gusztika.

És mikor öveihez belépett nyájas és békülékeny volt.

Cserépné dolgozott most is, mint mindig, Cserépy ur pedig már néhány nap óta roszul erőzven magát fáékonyan húzta meg magát egy karosszékekben.

Sándor anyja elé tette magaviseleti bizonyítványát a „kitűnő” predikatummal melyet a nő elolvastván, fejével helyeslőleg intett. Cserépy ur sem szólt semmit, mikor a bizonyítványt elolvasta, de könyvek peregek végig arczán, és zokogását alig bírta visszafojtani.

Sándor anyjával szemben foglalt helyet; darabig ülték úgy, a nélkül, hogy valamelyikőjük is egy szót szólt volna.

Cserépné most már ötven éves asszony volt: arczsine sárgásba jártzott; de gazdag fekete hajában meg egy szürke szál sem mutatkozott; ellenben egykor oly határozott, öntudatos tekintete most sajátságosan rezgő vala és ajkai idegesen rángatózdtak. Fia nagyon hasonlított hozzá, csak hogy az ő szemének tekintete egészséges és szilárd, arca kerek és nem oly hosszukás; a katonai szolgálat testalkatát megnyujtotta, rövid nyakát vállai közül kiemelte, egészben véve olyan ember volt a ki barhol is mutakozhatott. De Cserépné a mint tekintete átfuott rajta, azt mondta magában:

— Milyen nagy paraszt ez a fia Aladárka mellett. Es még csak fogalma sem volt azokról a csodáló, teljesen szerelmes tekintetéről, melyekkel ferje idő-ebb fiat majdnem elnyete. Igen, ez volt az igazi, ez volt legény a talpán. A hódító, csatákat nyerő semmi sem volt Sándorhoz képest, a ki anyjával fel me tenni a küzdelmet!

— Nagyon sajnálom, kedves mama, kezdé az ifju a varróasztalon való rövid dobolás után, de külföldre én nem mehetek, mert én melőbb önálló akarok lenni, hogy pénzt kereshessek. En is szeretnék idegen országokat és városokat látni, de ezt a mi körülményeink nem engedik meg, semmiből meg nem elhettek, — neked meg nem szabad magadat agyon dolgoznod.

— De hát mitevő leszesz?

Sándor hátradőlt székeben. — En a Schneider ur üzletébe megyek; belépésem első napjától kezdve fizetést ad, mint —

— Ocsmány! kiáltott fel Cserépné, hát én ilyen krajezáros krajlert neveltem fel? Annyi gondot, fáradságot olyan emberre pazaroltam, a ki egész életét o'aj és heringek között fogja eltölteni — banok minden szót, a mit read pazaroltam.

— Nem vesztél el egy szavad sem anyám nem árt az, ha jól ne-elésű kereskedők vannak is.

— Igen, nagyszerű üzletekben, az nekem is tetszik, de téged ott látnom ennek a Schneidernek piszkos bordó között babrálni — ez utálatos! Az az alattomos ember elcsábította tőlem fiamat, aljas befolyása elrontott, félrevezetett.

— Ezt én másként fogom fel, viszonzá Sándor, igazan nem tudom, mi lett volna belőlem Schneider ur nélkül; azt hiszem valami mérges gomba fejődött volna belőlem, ha

korgó gyomromat nem tömte volna meg... .

— Eppen ez az alávalóság vágott közbe az asszony lázas sietséggel folytatva varrását, és ha azt hiszed, hogy én megengedem, hogy olyan légy mint az a... .

(Folyt. köv.)

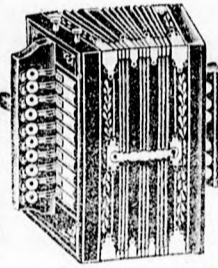
Nyilttér.

Müller-

szálloda „A MAGYAR KIRÁLYHOZ”

BUDAPESTEN.

A város központján. Ujjonnan berendezve. Villanyos világítás. A földalatti vasut végpontján. Uj tulajdonos. Kitűnő szolgálat. Igen mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálás nem számítatik.

Csak

4½ frtért

szállítom az én világhírű

„BOHEMIA”

huzó harmonikáimat, hosszú foggantyúval és valódi gyöngyház laposkái val 2 keltős rugója és 11 réti erős foggantyúja van, eltérhetetlen réz óvsarkokkal.

A hangok egyes lapokon vannak, minek következtében a harmonika orgonaszerű hangu.

40 hangu 2 Reg. nagys. 15½ + 33 cm. = frt 4½
60 " 3 " " " 17" + 34 " = " 5½
80 " 4 " " " 17½ + 34½ " = " 6½

Saját magát tanító iskola ingyen. — Porto és csomagolás 60 kr.

Képes árlap ingyen.

SCHUSTER C. A. harmonika-gyáros
GRASLITZ, (Csehország)

Küldés utánvétellel. — Becserelés megengedve. Visszonteladók kerestetnek.

223.

Az „István gőzmalom” társulat

GYÁRTMÁNYAINAK

ARJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Kézpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

A Asztali dara nagyszemű	13.80
B Szinte " aprószemű	13 —
C Királyliszt	13 —
1. Lángliszt kivonat	12.60
2. Elsőrendű zsemlye liszt	12.40
3. Zsemlye liszt	12 —
4. Elsőrendű kenyér liszt	11.60
5. Közép kenyér liszt	11.20
6. Kenyér liszt	10.80
7. Barna kenyér liszt	9.60
8. Takarmány liszt	6.60
11. Finom korpa zsákkal	3.20
11. " " zsák nélkül	3 —
12. Durva korpa zsákkal	3.20
12. " " zsák nélkül	3 —
Csirke buza zsák nélkül	3 —

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogram.

7. és 8. szám 70 "

11. és 12. szám 50 "

Debreczen, 1896. aug. 25.

Ritka alkalom !

Baum Miksa

üzletének felszlatása miatt

az összes raktár minden elfogadható áron

ugy kicsinyben mint nagyban eladatik.

Csakis rövid ideig.

Csakis rövid ideig.

Ritka alkalom !

5131. szám.
1896.

Hirdetmény.

A cs. és kir. 7. hadtest csapatjai, valamint a m. kir. honvédsapatok számára **1896. évi január hó 1-től 1897. évi december hó 31-ig** szükséges zab és kenyérnek bérletileg való átadása ezennel nyilvánosan kiíratik.

Az összes érdekelt körök felhívattak, hogy ezen nyilvános versenyen résztvegyenek. Tekintettel egyuttal az alispáni és főszolgabírói hivatalok, a városi (fő)-kapitányi hivatalok, a községi hivatalok, gazdasági egyletek, kereskedelmi és parkamarák és a cs. és kir. katonai állomás parancsnokságokhoz több példányban küldött és ezenkívül a falragasztás útján közhírré tett hirdetményekre, továbbá hivatkozással a temesvári, aradi, nagyváradi és szegedi katonai élelmezési raktáraknál mindenki betekintésére d. e. 9—11 óráig elfekvő és nyomtatott, ivenként 4 krért kapható szállítási feltételek füzetére, e helyen még csak az alábbi közhírré tétetik.

A tárgyalás megtartatik					Az évi szükséglet körülbelöl áll		
mely napon	mely állomásban és hivatalban	mely allomás számára	mely időtartamra		kenyér-lisztből	zabból	
			tól	ig			
1896. Október 16-án d. e. 10 órákor	Cs. és kir. élelmezési raktár	Temesvárott	Fehértemplom	1897. Január 1	1897. Decem-ber 31.	—	2000
			Nagy-Kanizsa			900	—
1896. Október 16-án d. e. 10 órákor	Cs. és kir. élelmezési raktár	Temesvárott	Herkulesfürdő	1897. V 1.	1897. IX 30.	70	—
			H.-M.-Vásárhely			1897. Január hó 1-től	1897. Deczem-ber hó végéig
1896. Október 19-én d. e. 10 órákor	Cs. és kir. élelmezési raktár	Aradon	Szeged	1897. Január hó 1-től	1897. Deczem-ber hó végéig		
			Debeczen			2600	3500
1896. Október 14-én d. e. 10 órákor	Cs. és kir. élelmezési raktár	Nagy-Váradon	Lugos	1897. Január hó 1-től	1897. Deczem-ber hó végéig	300	1700
						Pancsova	870
1896. Október 14-én d. e. 10 órákor	Cs. és kir. élelmezési raktár	Nagy-Váradon	Lugos	1897. Január hó 1-től	1897. Deczem-ber hó végéig	630	—
						Pancsova	390

Temesvárott, 1896. évi szeptember hó 5-én.

A cs. és kir. 7. hadtest „Intendanz“-ságától.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.